

Stratégia športu 2030

*Analýza súčasného
stavu športu na
Slovensku*

Prezentácia výsledkov

Apríl 2021

SLOVENSKÝ
OLYMPIJSKÝ
A ŠPORTOVÝ
VÝBOR

An aerial photograph of a red clay tennis court. Two players are visible on the court, one on the left and one on the right, both in motion. The court is marked with white lines. A dark grey rectangular box is overlaid on the right side of the court, containing the text "Ciel' projektu" in white serif font. The court is surrounded by a green hedge and a blue fence.

Ciel' projektu

Hlavným cieľom projektu **Šport 2030** je príprava novej dlhodobej stratégie rozvoja športu na Slovensku s participáciou odbornej športovej komunity a športovej verejnosti

V rámci Analýzy súčasného stavu športu na Slovensku sme považovali za kľúčové:

- **Zmapovať** súčasnú situáciu športu z rôznych pohľadov,
- **Identifikovať** pozitívne a problematické oblasti súčasného stavu,
- **Podporiť** ich faktami a dátami.

Metodika

Použité metodické nástroje

- **Teoretický výskum** z interných a externých zdrojov projektového tímu

- **Pracovné stretnutia** s kľúčovými zainteresovanými stranami a projektovým tímom

- **Online prieskum** k súčasnému stavu športu

Zapojené spektrum zainteresovaných strán:

- Orgány verejnej správy a samosprávy
- Športové zväzy
- Odborné športové organizácie
- Podnikatelia v odvetví športu
- Športoví odborníci

“

*V súčasných
podmienkach
slovenského športu nie
je možné očakávať rast
športových výsledkov
a úspechov bez zmeny
podpory
profesionálneho športu*

Športové úspechy

Zapojenosť do
športu

1

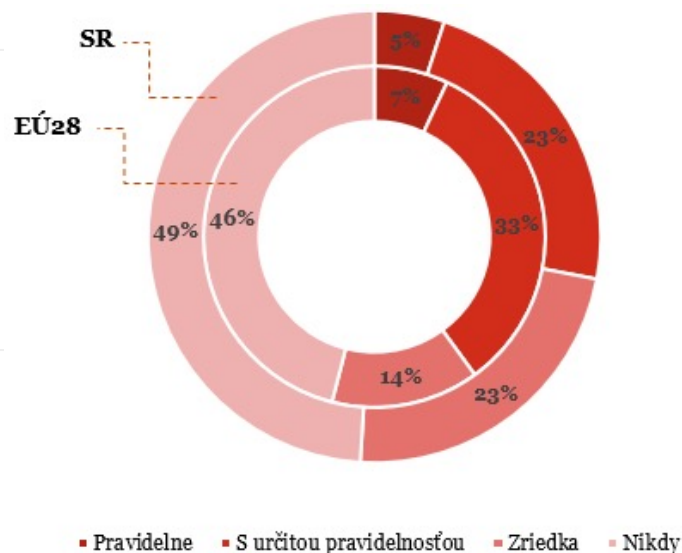
Športové výsledky | Zapojenosť do športu

Problematická štruktúra zloženia úspechov

- Výraznú časť úspechov dosiahli športovci, ktorí rozvinuli svoju športovú kariéru dominantne zásluhou ich rodičov a vďaka priaznivej zhode rôznych okolností
- O ďalšie významné úspechy sa zaslúžili športovci, ktorí sa narodili v iných krajinách a už ako ich reprezentanti sa dostali na vysokú športovú úroveň - Slovensko reprezentovali až následne

Úroveň fyzickej aktivity na Slovensku

- Po priemerom štátov EÚ
- Na poslednom mieste v rebríčku v rámci porovnávaných krajín

Zdroj: Special Eurobarometer, Sport and physical activity, 2017

Olympijská účasť

- Olympijské hry
  - 28 medailí
- Zimné olympijské hry
  - 8 medailí
- Najúspešnejšie športy
  - Vodný slalom
  - Kanoistika
  - Športová streľba
  - Biatlon

Na Slovensku chýba systematická štátna podpora zdravého životného štýlu:

- Výkon športu na nízkej úrovni s klesajúcim trendom
- Nedostatočné príležitosti na športovanie
- Chýbajúca športová infraštruktúra

Podpriemerná úroveň výkonu fyzickej aktivity a nedostatok príležitostí na športovanie limituje pozitívny vplyv športu na zdravie. Pre budúci rozvoj je potrebná jasná stratégia rozvoja športu pre všetkých.

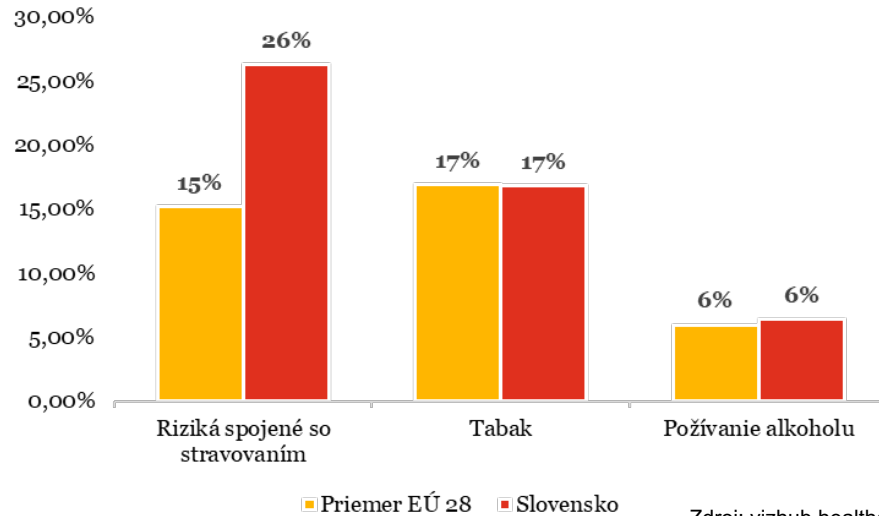
Šport a zdravie

Dopad na životné prostredie

Šport a zdravie | Dopad na životné prostredie

Podiel rizikových zložiek životosprávy

Zdroj: vizhub.healthdata.org/gbd-compare

Dopady športu na život obyvateľstva

Zdroj: WHO, Physical activity and health in Europe, 2006

Súčasný stav na Slovensku

- Zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva
- Avšak stále väčšina ukazovateľov pod priemerom EÚ
- Šport ako významná prevencia

Najväčšie nedostatky

- Absencia systematickej podpory zdravého životného štýlu

Dopad na životné prostredie

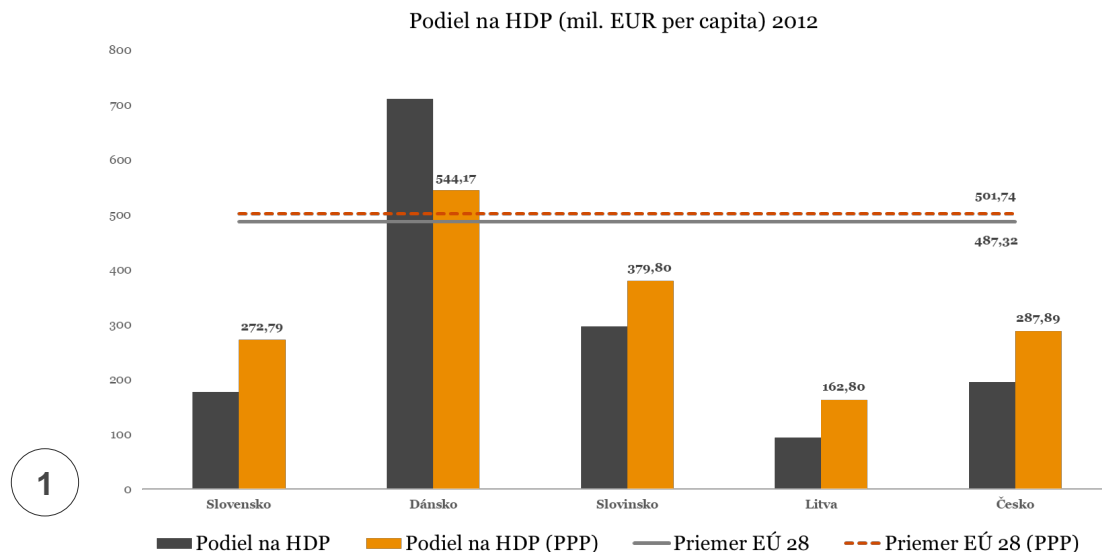
- Pozitívny: ekologická mobilita
- Negatívny: Športová turistika, vybrané športové podujatia
- Nutnosť chrániť životné prostredie bola prijatá ako pilier olympijského hnutia

*Aj pri nízkej úrovni
finančných
prostriedkov
vstupujúcich do športu,
dokáže slovenský šport
generovať násobne
vyššie príjmy do
Slovenskej ekonomiky*

Dopad
na ekonomiku

Dopad na ekonomiku

Zdroj: European Commission, analýza PwC

2

údaje pre rok 2012	Výdavky na šport (EUR per capita PPP)	HDP generované športom (EUR per capita PPP)	Podiel HDP generovaného športom a výdavkov na šport
Slovensko	32,84	272,79	831%
Priemer EÚ	101,49	501,74	494%
Rakúsko	99,66	1 483,33	1488%
Česko	84,33	287,89	341%
Dánsko	140,47	544,17	387%
Litva	28,07	162,80	580%
Slovinsko	75,96	379,80	500%

Zdroj: Analýza PwC

Prínos pre ekonomiku

- Prínos pre ekonomiku výrazne prevyšuje verejné výdavky na šport

- Podiel športu na HDP

1 ○ 1,31%

- Podiel športu na zamestnanosti

○ 2,03%

Oba ukazovatele sú pod priemerom EÚ

Viditeľný výrazný deficit financovania

Podnikanie v športe

- Absentuje systematická podpora zo strany štátu

- Ako výzvu môže priniesť odvetvie elektronických športov

2

Prínos vzhľadom na vynakladané financie je na **nadpriemernej úrovni** v rámci EÚ

“

*Investičný dlh,
nedostatočná
bezbariérová prístupnosť,
slabá digitalizácia,
nesúlad s princípmi
trvalej udržateľnosti
a absencia plánu rozvoja
infraštruktúry sú hlavné
oblasti pre budúcu
stratégiu športu a rozvoj
športovej infraštruktúry*

4

Športová infraštruktúra

Športová infraštruktúra

Analýza počtu telocviční na školách

Kraj	Počet škôl	Počet telocviční	% podiel
Bratislavský	200	174	87%
Trnavský	272	175	64%
Trenčiansky	229	153	67%
Nitriansky	375	202	54%
Banskobystrický	167	105	63%
Žilinský	301	192	64%
Košický	371	233	63%
Prešovský	254	151	59%
SPOLU	2 169	1 385	64%

1

Zdroj: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Významné projekty v rámci štátnej podpory infraštruktúry

- Výstavba a obnova futbalových štadiónov
- Finančná podpora výstavby Národného futbalového štadióna
- Výstavba národného tréningového centra v Poprade
- Modernizácia a výstavba hokejových štadiónov

Najväčšie nedostatky

- Vysoká miera investičného dlhu
- Nedostatok telocviční na školách
- Nedostatočné parametre pre
  - Základnú športovú prípravu
  - Organizovanie športových podujatí
  - Aktívne trávenie voľného času
  - Bezbariérovú prístupnosť
- Vysoká energetická náročnosť
- Absencia národného registra športovej infraštruktúry
- Nesystémová podpora vybraných infraštruktúrnych projektov

Pozitívne kroky

- Tvorba registra infraštruktúry
- Vytvorenie Fondu na podporu športu

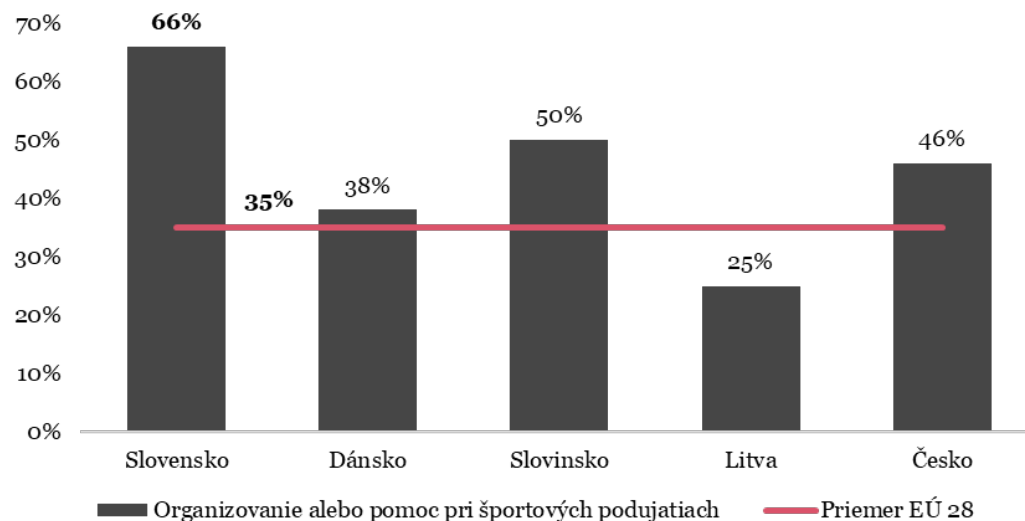
*Administratívna záťaž
športových organizácií,
digitalizácia
a systematická podpora
vzdelávania športových
organizácií
a športových
odborníkov sú hlavné
oblasti pre budúci
rozvoj*

Riadenie športu

Hodnota športu
pre spoločnosť

Hodnota športu pre spoločnosť | Riadenie športu

Dobrovoľníctvo pri organizovaní podujatí

1

Zdroj: European Commission

Východiská analýzy v rámci oblasti riadenia športu

- Nedostatočná implementácia cieľov
- Zvýšená miera administratívnej záťaže
- Zvýšenie efektivity pomocou úradu hlavného kontrolóra športu

Dobrovoľníctvo

- Významná rola v športe
- 1 ○ Na 1. mieste v EÚ

Pozitívum

- Významný záujem verejnosti o dobrovoľníctvo

Negatívum

- Neschopnosť športu zabezpečiť trvalé pracovné miesta

Funkcionárstvo

- Nadpriemerný počet v rámci EÚ

Organizácia športových podujatí

- Úspešné kandidatúry v poslednom období
- Avšak absencia systémovej podpory zo strany štátu a prepojenie na ďalšie oblasti
- Organizovanie športových podujatí prináša výrazné benefity (finančné aj nefinančné)

V rámci vzdelávania a športu sa za prioritné oblasti na rozvoj považujú nedostatočný stav trénerov a odborníkov a nedostatočné technicko-materiálne zabezpečenie škôl

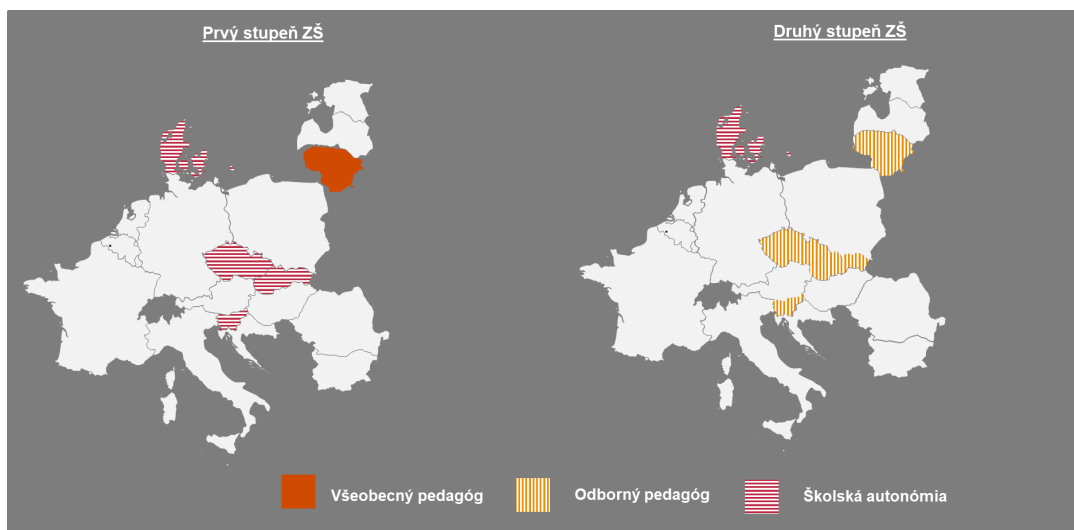
A close-up photograph of a hand holding a blue baton, with another hand pointing towards it from the left. The background is blurred, showing what appears to be a sports arena.

Vzdelávanie a šport

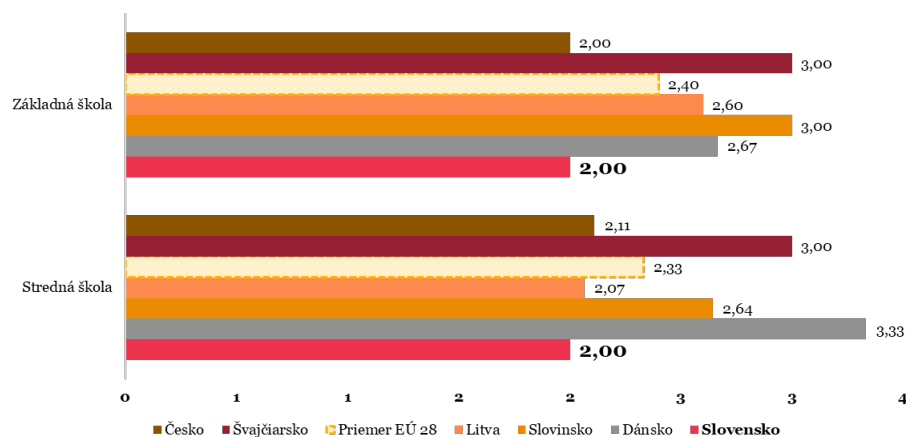
Vzdelávanie a šport (1/2)

Porovnanie požadovanej kvalifikácie pedagógov telesnej výchovy

Zdroj: European Commission

Počet hodín telesnej výchovy za týždeň

1

Zdroj: UNESCO, World-wide Survey of School Physical Education

Porovnanie so zahraničím

- Najnižšia týždenná dotácia hodín (2h) telesnej výchovy na základných a stredných školách z pomedzi porovnávaných krajín
- Fakt bol zdôraznený aj v oficiálnej publikácii Európskej únie

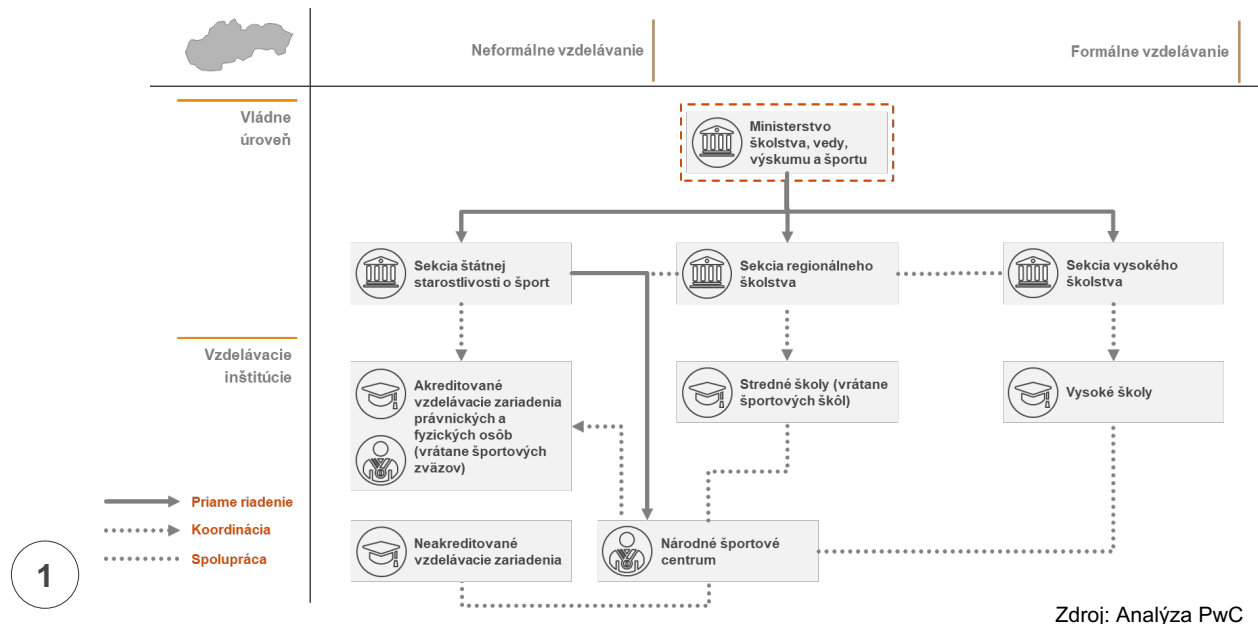
Príčiny ovplyvňujúce kvalitu

- Nedostatok kvalifikovaných učiteľov na prvom stupni
- Nevyhovujúci počet a stav športovísk
- Slabé materiálne zabezpečenie vyučovacieho procesu

Pozitívne aktivity

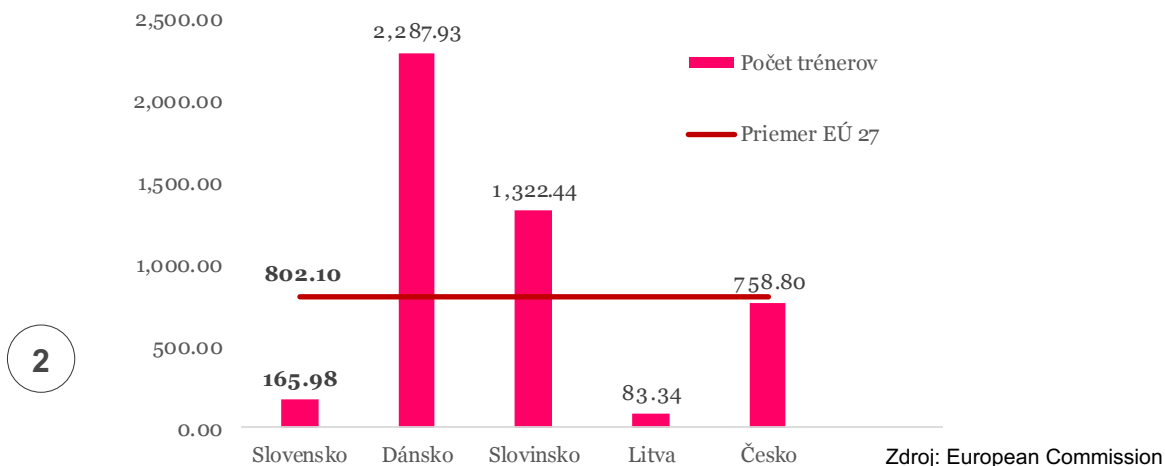
- Mimoškolské súťaže
- Olympijský odznak všestrannosti

Vzdelávanie a šport (2/2)

Zdroj: Analýza PwC

Počet trénerov na 100 000 obyvateľov (2015)

2

Vzdelávanie pedagógov

- Kvalifikácia pedagógov podľa veku žiakov
- Realizovaný projekt na zvýšenie kvalifikácie a motivácie učiteľov
  - Nie je možné vyhodnotiť prínosy -> absentuje zber dát po ukončení projektu

Vzdelávanie odborníkov

- Jednotný vzdelávací systém vzdelávania odborníkov
- Viditeľný nedostatok trénerov na všetkých kvalifikačných úrovniach
  - 20% z priemeru EÚ
- Čiastočná kompenzácia pomocou dobrovoľníckej činnosti
  - Dobrovoľníctvo nedosahuje kvalitatívnu úroveň športového trénera / odborníka

“

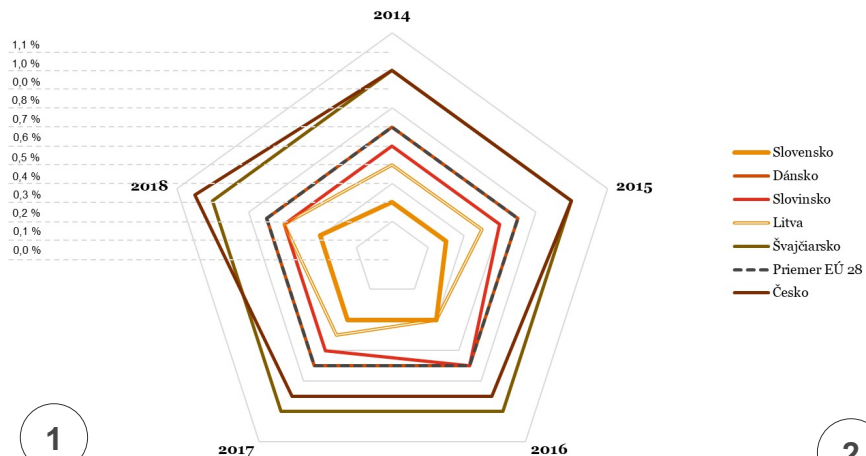
*Aj pri pozitívnom trende
rastu finančných
prostriedkov
vstupujúcich do športu
je úroveň financovania
výrazne pod priemerom
krajín EÚ*

Financovanie športu

7

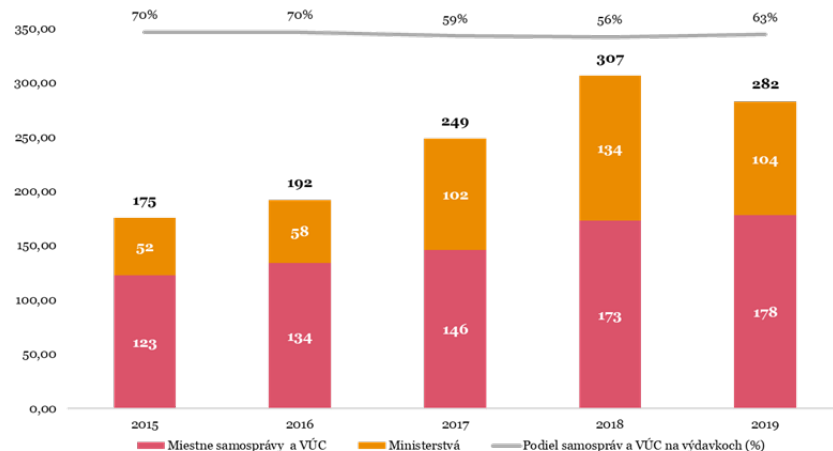
Financovanie športu (1/3)

Výdavky na šport na Slovensku a vo vybraných krajinách (% zo štátneho rozpočtu)

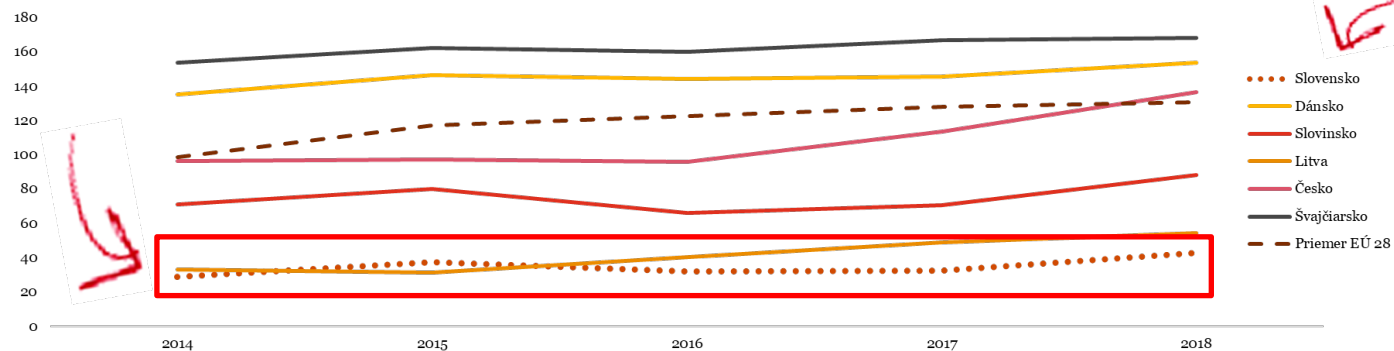
Zdroj: Eurostat

Financovanie športu na Slovensku

Zdroj: Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Reálne výdavky (PPP) na šport (EUR per capita)

Zdroj: Eurostat, analýza PwC

Porovnanie so zahraničím

- Porovnávané krajiny
  - Česko
  - Dánsko
  - Slovinsko
  - Litva
  - Švajčiarsko
- Slovensko poskytuje na šport **najmenej** finančných prostriedkov z pomedzi porovnávaných krajín
  - V percentuálnom porovnaní výdavkov zo štátneho rozpočtu
  - V absolútnom porovnaní (aj po zohľadnení úrovne cenovej hladiny)

1

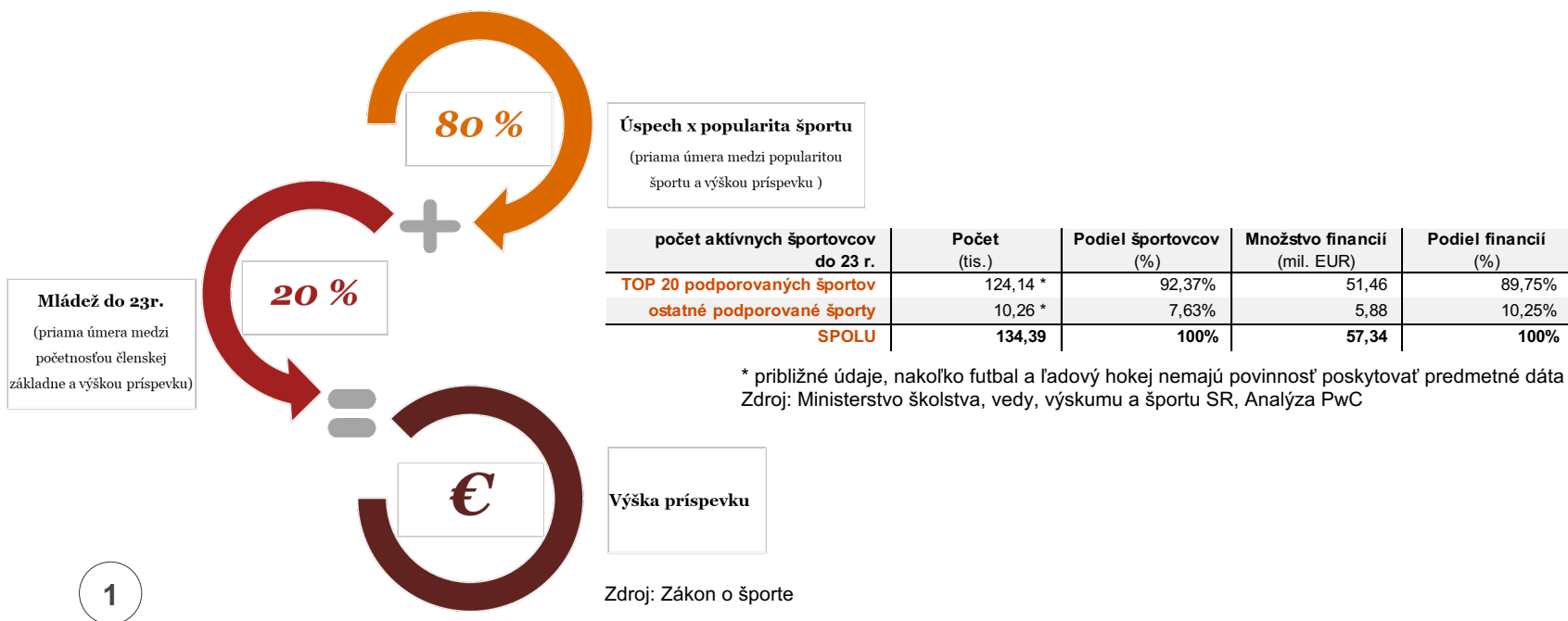
3

Štruktúra verejných prostriedkov

- Miestne samosprávy (>60%)
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (>30%)
- Ministerstvá vnútra a obrany (>4%);

2

Financovanie športu (2/3)

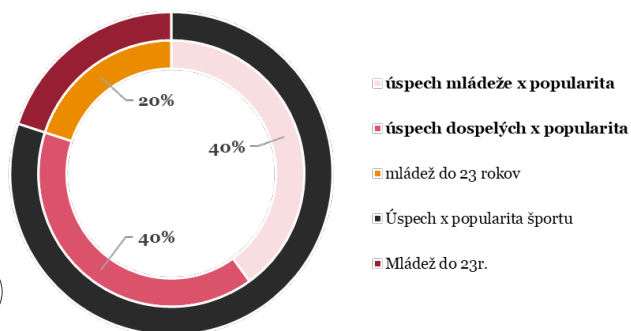
Nárokovateľný príspevok uznanému športu

- 1 Výpočtu podľa multikriteriálneho dotačného vzorca
- 2 Transparentným spôsobom na základe vopred známych parametrov

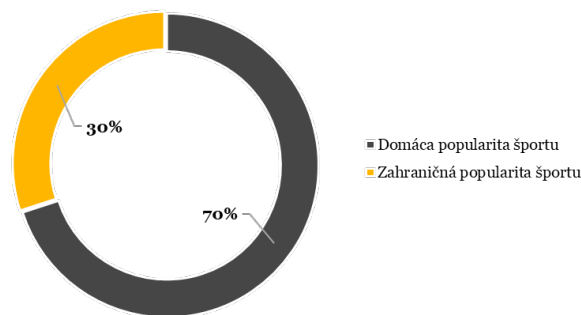
Problematické faktory

- **Limitovanie výšky príspevku tzv. „brzdami“**
  - predlžujú subjektívne nastavené hodnoty pred zavedením vzorca
  - spôsobujú **znevýhodnenie väčšiny športových zväzov** (podľa počtu hlasovacích práv a aj podľa podielu členskej základne)
- Parametre výpočtu záujmu o šport
- Silná orientácia na vrcholový šport
  - ovplyvnenie celkovej výšky dotácie malou skupinou vrcholových športovcov

Bližšie rozdelenie koeficientov

Zloženie koeficientu „Popularita športu“

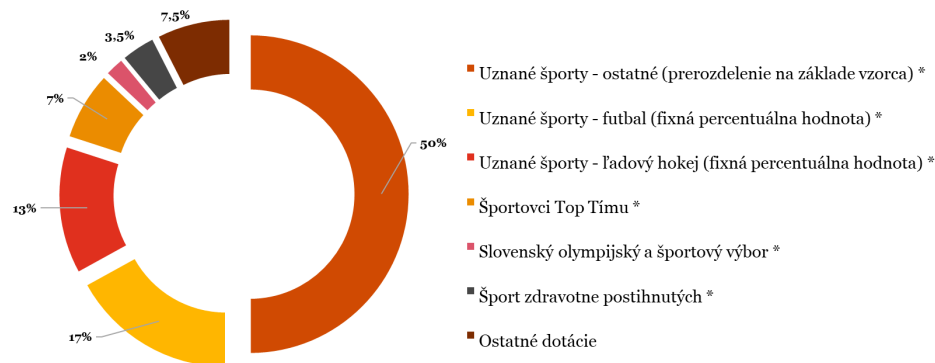
Zdroj: Zákon o športe

Financovanie športu (3/3)

Uznaný šport	Príspevok 2020 (mil. EUR)	Aktívni športovci do 23 r. (tis.)	Podiel športovcov pre daný šport	Podiel na celkovom príspevku	Príspevok na športovca (EUR)	Príspevok na športovca (poradie)
futbal	12,18	60,00 *	44,64%	21,25%	203,08	19
ľadový hokej	9,32	8,90 *	6,62%	16,25%	1 046,93	8
tenis	4,35	2,88	2,14%	7,58%	1 509,83	6
plavecké športy	3,19	3,39	2,52%	5,56%	942,54	10
atletika	2,92	10,06	7,48%	5,09%	290,34	14
hádzaná	2,35	5,24	3,90%	4,10%	448,98	12
cyklistika	2,27	1,19	0,88%	3,96%	1 915,17	3
kanoistika	2,13	1,44	1,07%	3,71%	1 475,27	7
volejbal	2,04	9,90	7,37%	3,56%	206,30	18
stolný tenis	1,77	1,14	0,85%	3,09%	1 552,75	5
lyžovanie	1,42	0,78	0,58%	2,48%	1 819,79	4
basketbal	1,42	3,43	2,55%	2,48%	414,83	13
gymnastika	1,36	5,16	3,84%	2,37%	263,84	16
streľba	1,19	0,52	0,39%	2,07%	2 270,69	2
karate	0,77	2,87	2,14%	1,34%	268,08	15
florbal	0,70	3,83	2,85%	1,22%	183,08	20
kulturistika a fitness	0,64	0,63	0,47%	1,12%	1 008,16	9
biatlon	0,56	0,20	0,15%	0,97%	2 725,75	1
tanečný šport	0,45	2,02	1,50%	0,78%	222,82	17
zápasenie	0,43	0,57	0,42%	0,75%	758,94	11
SPOLU	51,46	124,14	92,37%			

* približné údaje, nakoľko futbal a ľadový hokej nemajú povinnosť poskytovať predmetné dáta
Zdroj: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Analýza PwC

Percentuálne prerozdelenie finančných prostriedkov na základe zákona o športe

* Percentuálne prerozdelenie definované z § 77, ods.2 Zákona č.440/2015 Z.z. o športe
Zdroj: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Najviac podporované športy podľa dotačného vzorca:

○ Z hľadiska množstva poskytnutých finančných prostriedkov:

1

○ Futbal

○ ľadový hokej,

fixný percentuálny koeficient alokácie finančných prostriedkov priamo zo zákona

○ Z hľadiska finančných prostriedkov na športovca:

1

○ Biatlon

○ Streľba

○ Cyklistika

Financovanie športu zdravotne znevýhodnených

2

○ Fixný koeficient na základe zákona

○ Chýbajúca vyššia systematickosť pri následnom prerozdeľovaní

Regulačný rámec pre slovenský šport je na štandardnej európskej úrovni, ale na základe výstupov z pracovných stretnutí a výsledkov dotazníka existuje priestor na zlepšenie

Regulačný rámec

Regulačný rámec slovenského športu

Zákon o športe - Prijatie bolo prospešné pre slovenský šport

Pozitíva

- Zvýšenie objemu finančných prostriedkov a ich nárokovateľnosť pri splnení definovaných kritérií
- Formalizovanie pracovnoprávných vzťahov v oblasti športu
- Podnet na vznik Fondu na podporu športu a Informačného systému športu

Negatíva

- Vznik veľkého množstva povinností delegovaných na športové organizácie (v najväčšej miere na športové zväzy)
- Nadmerný dosah „brzd“ pri alokovaní nárokovateľných finančných prostriedkov
- Niekoľkonásobné postihovanie subjektu pri porušovaní zákona

Základné piliere regulácie športu:

Šport

- Zákon o športe
- Všeobecne záväzné nariadenia samospráv

Infraštruktúra

- Zákon o Fonde na podporu športu

Zdravie

- Vyhlášky upravujúce podporu verejného zdravia, lekárskech prehliadok športovcov a boj proti dopingu

Koncepcie

- Koncepcie štátnych politík v oblasti športu

Odbornosť

- Vyhlášky týkajúce sa nadobudnutí odbornej spôsobilosti

*Inštitucionálna
organizácia
slovenského športového
ekosystému
predstavuje vysoko
organizovanú štruktúru*

Inštitucionálny
ráamec

Inštitucionálny rámec slovenského športu

Slovensko

Vládna úroveň

Zmiešaný model

Strecha športu

Mimovládna úroveň

Národná úroveň

Vláda SR - Splnomocnenec vlády pre šport

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu

Odborné inštitúty a útvary ministerstiev

Lotériové spoločnosti

Fond na podporu športu

Zdravotné poisťovne

Centrá športovej prípravy

Vzdelávacie inštitúcie

Vyššie územné celky

Samosprávy

Majitelia športovej infraštruktúry

Slovenský olympijský a športový výbor

Národné športové zväzy

Regionálne športové zväzy

Športové Kluby

Slovenský paralympijský výbor

Hlavný kontrolór športu

Organizácie podporujúce znevýhodnených športovcov

Odborné športové organizácie

Antidopingová agentúra SR

Organizácie podporujúce šport na školách (všetky úrovne vzdelávania)

Podnikatelia v športe

Zdroj: Analýza PwC

Stratégia športu na Slovensku na roky 2020-2030 - Prezentácia výsledkov Analýzy súčasného stavu športu na Slovensku

PwC

Slovensko a európsky kontext

- Vysoko organizovaná štruktúra
- Jednoduchosť usporiadania strešných organizácií športu na Slovensku
- Zdôraznenie autonómie športového hnutia

Zmeny v poslednom období

- Zriadenie Fondu na podporu športu

Porovnanie s ostatnými

- Odlišnosti v základnom koordinačnom ministerstve a v pridružených odborných inštitúciách štátnej správy
- Dané do veľkej miery aj historickými aspektmi

Ďakujeme

[pwc.com](https://www.pwc.com)